GEMEENTE ZEVENAAR

RAADSINFORMATIEBRIEF – Nr. 2020-097

Aan de leden van de gemeenteraad

Datum	13 oktober 2020
Zaaknummer	Z/20/368003 /ADV/20/978476
Onderwerp	Motie debat hondenbelasting
Portefeuillehouder	N. van Dellen

Contactpersoon	Martin Jansen
E-mail	M.Jansen@zevenaar.nl
Telefoon	0316-565637

Geachte leden van de gemeenteraad,

Inleiding

In uw raadsvergadering van 9 juli 2020 heeft uw raad een motie aangenomen over de hondenbelasting. In die motie verzoekt u het college informatie te verschaffen over de hondenbelasting, zodat u er een inhoudelijk debat over kuntvoeren. In overleg met de agendacommissie vindt dit plaats op een nader te bepalen moment in de commissievergadering. Het college verstrekt u in deze brief graag de ins en outs over deze belasting.

Kernboodschap

Het college geeft met deze RIB invulling aan de aangenomen motie.

Context

☐ Actueel maatschappelijk onderwerp/probleem
☐ Collegeprogramma
× Motie/amendement/toezegging
☐ Anders, namelijk

Inhoudelijke boodschap

De hondenbelasting algemeen

De hondenbelasting is een van de oudste gemeentelijke belastingen in Nederland en bestaat al sinds de middeleeuwen. Deze belasting is "achtergebleven" bij de gemeenten toen het rijk wegenbelasting ging heffen voor de automobielen. Immers vóór de invoering van de wegenbelasting door het rijk, hadden gemeenten een heffing op hondenkarren en rijtuigen.

Later is bij de invoering van de Gemeentewet 1851 de hondenbelasting blijven bestaan. Het argument van de wetgever voor deze belasting was het bevorderen van de openbare veiligheid en het beperken van overlast, omdat hondsdolheid toen een belangrijke volksziekte was. Het karakter van de hondenbelasting was toen puur regulerend. Later werd de hondenbelasting geheven voor honden die géén nuttige functie vervullen. Honden die werden ingezet bij landbouw of nijverheid werden wettelijk vrijgesteld.

Bij de invoering van de huidige Gemeentewet (in 1970) is bepaald dat de hondenbelasting niet gericht is op het beperken van het aantal honden, maar op het verwerven van inkomsten. Op dit uitgangspunt viel de Hoge Raad terug toen enkele jaren geleden een verordening hondenbelasting door een gerechtshof onverbindend werd verklaard, omdat er geen sprake is van een bestemmingsbelasting (ofwel doelbelasting). Met dit uitgangspunt heeft de Hoge Raad de uitspraak van het gerechtshof teruggedraaid.

De hondenbelasting is gebaseerd op artikel 226 van de Gemeentewet:

1. *Ter zake van het houden van een hond kan van de houder een hondenbelasting worden geheven.*
2. *De belasting wordt geheven naar het aantal honden dat wordt gehouden.*
3. *Voor de toepassing van het eerste lid wordt het houden van een hond door een lid van een huishouden aangemerkt als het houden van een hond door een door de in artikel 231, tweede lid, onderdeel b, bedoelde gemeenteambtenaar aan te wijzen lid van dat huishouden.*

De hondenbelasting heeft het karakter van een algemene belasting. Dit betekent dat de opbrengst ten goede komt aan de algemene middelen en vrij besteedbaar is door uw raad. In de praktijk zijn er gemeenten die de opbrengst van de hondenbelasting inzetten voor het dekken van de kosten van het hondenbeleid. Op deze wijze heeft de hondenbelasting het karakter van een bestemmingsbelasting. Bij een bestemmingsbelasting besteedt de gemeente de opbrengst aan bepaalde voorzieningen, waarvan de groep van belastingplichtigen het profijt heeft. Deze toepassing wordt weliswaar niet genoemd in de gemeentewet, maar is algemeen aanvaard.

In de Gemeentewet zijn geen vrijstellingen opgenomen voor de hondenbelasting. In de regeling Diplomatieke en Internationale vrijstellingen (behorende bij de Gemeentewet), is bepaald dat diplomaten in aanmerking komen voor vrijstelling van de hondenbelasting.

In 2020 heffen 193 van de 355 gemeenten hondenbelasting, dat is 54%. In 2020 is bij 8 gemeenten de hondenbelasting afgeschaft. Het laagste tarief voor de eerste hond kent de gemeente Schouwen-Duiveland € 15,00. De gemeente Groningen heeft het hoogste tarief voor de eerste hond; € 129,60.

Karakter van de hondenbelasting in Zevenaar

In Zevenaar wordt de hondenbelasting sinds jaar en dag uitgevoerd. Zevenaar heeft aan deze belasting het karakter van een algemene belasting gegeven.

De verordening hondenbelasting in Zevenaar

De gemeente Zevenaar heeft er voor gekozen om de volgende vrijstellingen op te nemen in de verordening hondenbelasting:

1. Honden die zijn opgeleid tot en dienen als blindengeleidehond en in hoofdzaak als zodanig door een blind persoon wordt gehouden;
2. Honden die zijn opgeleid tot en dienen als assistentiehond en in hoofdzaak als zodanig door een gehandicapt persoon wordt gehouden;

3. Honden die verblijven in een hondenasiel;
4. Honden die uitsluitend ten verkoop of aflevering in voorraad worden gehouden in een inrichting als bedoeld in artikel 3.7, eerste lid, van het Besluit houders van dieren;
5. Honden die jonger zijn dan drie maanden, voor zover zij tezamen met de moederhond worden gehouden;
6. Honden waarvan de houder in het bezit is van één geldend diploma der Koninklijke Nederlandse Politiehondenvereniging, mits de houder zich verbindt zijn hond met een geleider aan wiens bevelen de hond gehoorzaamt, op aanvraag ter beschikking van de politie te stellen;

Verder is in de regeling kwijtschelding vastgelegd dat alléén voor de eerste hond kwijtschelding wordt verleend vanwege de sociale functie.

De hondenbelasting in cijfers bij de gemeente Zevenaar

	Begroting 2019	Rekening 2019	Begroting 2020
Tarief eerste hond	€ 60,00	€ 60,00	€ 66,96
Tarief tweede en volgende hond	€ 120,00	€ 120,00	€ 133,92
Aantal honden	±4500[1]	±4500	±4500
Baten hondenbelasting	€ 322.118	€ 313.829	€ 359.000[2]
Kwijtschelding hondenbelasting	€ 11.000	€ 11.111,24	€ 11.000
Perceptiekosten hondenbelasting (inschatting)	€ 18.000	€ 18.000	€ 18.000
Percentage perceptiekosten	9,0%	9,3%	8,1%

In de vakliteratuur wordt aangegeven dat de hondenbelasting bekend staat als een heffing met relatief hoge perceptiekosten, waarbij men uitgaat van 20% perceptiekosten ten opzichte van opbrengst. Belangrijke oorzaak van de hoge kosten zijn de controles op het houden van honden, die periodiek gehouden moeten worden. Kiest een gemeente voor het invoeren van de hondenbelasting om alléén inkomsten te generen, dan is dit belastingmiddel minder efficiënt.

Uitgaande van de begroting, zijn in Zevenaar de perceptiekosten beduidend lager dan het landelijke ervaringscijfer. In de begroting van 2020 komt dit neer op een percentage van 8,1%. Door de aanslag hondenbelasting te combineren met de gemeentelijke belastingen voor de woonlasten, bereikt Zevenaar een efficiencyvoordeel. In Zevenaar worden één maal per jaar bij een derde deel van de gemeente de huis aan huis controles uitgevoerd. In relatie tot landelijke ervaringscijfers, kunnen wij **concluderen** dat de lasten in een redelijke verhouding staan tot de baten.

De hondenbelasting in De Liemers
Alle Liemerse gemeenten kennen nog de hondenbelasting. De tarieven zijn als volgt:

[1] Fluctueert
[2] Per 2020 is het tarief met 10% extra verhoogd als maatregel in de bezuinigingsopgave

Gemeente	Tarief eerste hond
Duiven	€ 64,32
Montferland	€ 66,26
Westervoort	€ 77,17
Zevenaar	€ 66,96

Landelijke ontwikkelingen
De discussie over herziening van het gemeentelijk belastinggebied is niet nieuw: sinds de laatste herziening in 1995 is door verschillende commissies en adviesraden gepleit voor een 'schuif' van rijksbelastingen naar gemeentebelastingen. Een belangrijk redelijk recent rapport is "Bepalen betekent betalen uit 2015", geschreven door de Commissie Financiële ruimte voor gemeenten (commissie-Rinnooy Kan) in opdracht van de VNG. Mede naar aanleiding van dit rapport hebben de toenmalige minister van BZK en de staatssecretaris van Financiën in 2016 een brief aan de Tweede Kamer verstuurd met bouwstenen voor de herziening van het gemeentelijk belastinggebied. Deze bouwstenen waren:

- ✓ Verlagen lasten op arbeid door schuif naar lokale belastingen
- ✓ Saneren kleine belastingen
- ✓ Voorkomen lasteninflatie en afwenteling
- ✓ Vergroten effectiviteit en doelmatigheid gemeentelijk verkeershandhavingsbeleid
- ✓ Stroomlijnen, vereenvoudigen en harmoniseren

Uiteindelijk is er bij de formatie niet voor gekozen om deze bouwstenen over te nemen in het Regeerakkoord Rutte-III.

Op 1 mei 2020 publiceert het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties het rapport "Bouwstenen voor een beter belastingstelsel". In dit rapport zijn de volgende beleidsopties uitgewerkt:

- ✓ Een verruiming van het gemeentelijk belastinggebied: dit kan door een belastingschuif van € 4 of 6 miljard van het Rijk naar gemeenten. Het gemeentefonds neemt met hetzelfde bedrag af en inwoners worden gecompenseerd door lagere inkomstenbelasting.
- ✓ Een verbreding van de belastinggrondslag voor de OZB: verschillende uitzonderingen voor de WOZ-waardering bij niet-woningen kunnen worden afgeschaft.
- ✓ Modernisering en uitbreiding van de overige gemeentelijke belastingen: de gemeentelijke belastingmix kan beter worden afgestemd op actuele maatschappelijke opgaven.

De uitgewerkte beleidsopties bestaan elk uit verschillende bouwstenen. Zowel de beleidsopties als de meeste bouwstenen kunnen op verschillende manieren worden gecombineerd, en lenen zich er tevens voor om los van elkaar toegepast te worden. Dit biedt ruimte voor verschillende politieke keuzes. In dit kader wordt onder meer voorgesteld om de hondenbelasting af te schaffen.

Een politieke weging van de bouwstenen voor de herziening van het gemeentelijk belastinggebied heeft nog niet plaatsgevonden. Alle voorbereidingen moeten ertoe leiden dat deze bouwstenen politiek gewogen kunnen worden bij de formatie van het volgende kabinet.

Communicatie en vervolgproces
Uw raad heeft de wens uitgesproken in de commissie Middelen te debatteren over de toekomst van de hondenbelasting in gemeente Zevenaar. Deze RIB wordt als onderwerp op de agenda van de agendacommissie geplaatst.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Zevenaar,

p.s.

Danielle Jansen
wnd. secretaris

Lucien van Riswijk
burgemeester

Bijlagen
N.v.t.